

SOP

Schoolondersteuningsprofiel

2021-2025

**PRAKTIJKSCHOOL
APELDOORN**

SWV 2505 VO Apeldoorn

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Algemene gegevens	3
2.1 Contactgegevens.....	3
2.2 Onderwijsvisie	3
2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie de afgelopen 3 schooljaren.....	4
3. Basisondersteuning	5
1) Aanpassing van de onderwijssituatie.....	5
1.1 Samenwerkingsrelatie met de leerling	5
1.2 Pedagogisch klimaat	5
1.3 Controle van de schoolgang.....	6
2) Aanpassing leersituatie	6
2.1 Didactisch-klimaat	6
2.2 Ondersteuning bij huiswerk.....	7
3) Aanpassingen lesmaterialen/lesinstructie	7
3.1 Instructie.....	7
3.2 Leerachterstanden	7
3.3 Dyslexie/Dyscalculie.....	8
3.4 Aanpassing lesprogramma.....	8
4) Aanpassing ruimtelijke omgeving	8
4.1 Overzichtelijke, prikkelarme omgeving	8
4.2 Toegankelijkheid	9
5) Inzet expertise	9
5.1 Inzet expertise	9
6) Ondersteuningsstructuur.....	9
6.1 Deskundigheidbevordering.....	9
6.2 Docentenondersteuning	10
6.3 Route inzet ondersteuning	10
6.4 Verslaglegging en OPP	10
6.5 Beleid en organisatie	11
7) Samenwerking deskundigen	11
7.1 Samenwerkingsrelatie met ouders	11
7.2 Samenwerkingsrelatie met externe betrokkenen	11
3.2 Extra ondersteuning	12
3.3 Symbiose arrangementen	12
3.4 Onderwijsondersteuningsstructuur	13
4. Ambities	14

1. Inleiding

In het kader van passend onderwijs is het schoolondersteuningsprofiel (SOP) een wettelijk verplicht document.

Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld op basis van het schoolsoortondersteuningsprofiel praktijkonderwijs van het samenwerkingsverband VO 2505, vastgesteld in april 2021.

De school bereidt de leerling voor op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de maatschappij. Dat doet ze vanuit de domeinen werken, wonen, vrije tijd en burgerschap. Toeleiding naar een passende werkplek of een passende leer- en werkplek (mbo) is daarbij de kerntaak van het praktijkonderwijs.

Het onderwijs in onze school is er volledig op ingericht aan deze doelstelling te kunnen voldoen. Dat betekent een geïntegreerde aanpak van de individuele onderwijsbehoefte en ondersteuningsbehoefte van de leerling binnen de basisondersteuning.

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

School:	Praktijkschool Apeldoorn, openbare school voor praktijkonderwijs
Directie:	K.J. (Pien) Franken, directeur A. (André) Koers, adjunct-directeur
Adres:	Fabianusstraat 2, 7333 BM Apeldoorn Postbus 712, 7300 AS Apeldoorn
Telefoon:	055-5332544
Email:	info@praktijkschool-apeldoorn.nl
Website:	www.praktijkschool-apeldoorn.nl

Bestuur:	Stichting Leerplein055 Apeldoorn
Adres:	2 ^e Wormenseweg 80, 7331 VG Apeldoorn Postbus 10098, 7301 GB Apeldoorn

2.2 Onderwijsvisie

Wij hebben het bijzondere voorrecht te leven in een vrij en democratisch land. Onze school voor openbaar onderwijs is een uiting van deze cultuur. Iedereen die hier deel van uit wil maken en deze cultuur in zich op wil nemen, is van harte welkom op onze school.

Het personeel heeft de bijzondere verantwoordelijkheid de hierboven genoemde waarden op school uit te dragen en te beschermen.

Wij begeleiden onze leerlingen naar een vorm van betaald werken of een vervolgstudie werken leren op het MBO. Kortom; naar een volwaardige deelname aan de samenleving met alle rechten en plichten die daarbij horen.

De school richt zich op concreet, praktisch, samenhangend en competentiegericht leren en werken. Leren door te doen. Binnen en buiten het schoolgebouw. Het onderwijs staat in het teken van vier levensgebieden of 'domeinen':

- wonen
- werken
- vrije tijd
- burgerschap

Vanuit de beschermde omgeving van de school wordt de leerling uitgedaagd om de eigen mogelijkheden volledig te leren gebruiken.

Het aanbieden van individuele leerroutes aan de leerlingen en een grote mate van eenduidigheid tussen de leraren onderling in pedagogisch en didactisch handelen, zijn het middel waarmee wij onze doelstelling willen bereiken. 'Ontdek waar je goed in bent' is het motto. De inrichting van de individuele leerroute biedt de leerlingen daarvoor de maximale ruimte.

Wij zijn ons bewust van de bijzondere verantwoordelijkheid voor onze leerlingen. Zij zijn een extra kwetsbare groep in een bepalende fase van hun leven. Dat vraagt onze inzet op een stevig netwerk rond de leerling.

In de eerste plaats door een bondgenootschap met de ouders met de focus op de toekomst van hun kind. Daarnaast door uitstekende relaties met stage bidders en alle instanties en organisaties die van belang zijn voor het krijgen en behouden van een duurzame plek in de samenleving. Door werk en in de leefsituatie. Tot slot beschouwen we het als onze verantwoordelijkheid alle leerlingen twee jaar na het verlaten van de school te volgen en waar nodig te ondersteunen.

Informatie uit deze nazorg wordt tevens gebruikt voor het voortdurend waken over de kwaliteit van ons onderwijs.

2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie de afgelopen 3 schooljaren

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Totaal aantal leerlingen	203	180	181	192
Leerlingen geplaatst in vso	3	1	1	0
Leerlingen geplaatst vanuit (v)so	2	2	1	0
Leerlingen geplaatst vanuit vmbo	3	3	11	7

Er lijkt een stijging te ontstaan van leerlingen die als zij-instromer alsnog van het vmbo naar het praktijkonderwijs komen. Dat is geen goede ontwikkeling. Het gaat dan om leerlingen die tijd nodig hebben om te 'herstellen' na het falen op het vmbo. Dat vraagt veel de organisatie, de leerling zelf, medeleerlingen en de leraren. Het betreft ook zij-instromers die van de internationale schakelklas (ISK) komen en na twee jaar geen aansluiting in het vmbo hebben en met name wat betreft leervorderingen voldoen aan de criteria voor toelating tot praktijkonderwijs. Bij een aantal van deze leerlingen is het de vraag of zij in het praktijkonderwijs waren gekomen als zij in Nederland waren geboren, dan wel langere tijd onderwijs in Nederland hadden genoten. Ook dit vergt speciale aandacht van onze school.

De leerlingen van de afgelopen drie jaren zijn op de volgende manier uitgestroomd:

	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Werk zonder ondersteuning	31%	43%	29%
Werk met steun			2%
Overstap naar vmbo	2%		
Leren en werk (mbo bbl)	18%	22%	24%*
Overstap naar mbo (bol)	18%	22%	24%*
Overstap naar mbo-niveau 1 (Entree)			
Verwijzing vso	5%	2%	2%
Dagbesteding	13%	6%	0%
Via traject gemeente	9%	4%	2%
Buiten invloedsfeer school	4%		14% (waarvan 2% niet volgens opdracht)

We constateren dat er geen leerlingen meer uitstromen naar het vmbo. Voorheen was het nog een enkele, maar nu is het bijna niet meer aan de orde.

Daarnaast zien we dat er in het algemeen geen conclusies zijn te trekken, omdat de cijfers sterk wisselend zijn. We zien wel een voorzichtige trend naar meer werken en leren en leren.

3. Basisondersteuning

1) Aanpassing van de onderwijssituatie

1.1 Samenwerkingsrelatie met de leerling	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school ziet de mentor zijn mentorleerlingen meerdere keren per week in de les	✓	✓	✓	✓
Op onze school bouwt de mentor een vertrouwensband op met de leerling	✓	✓	✓	✓
De leerling heeft een vast aanspreekpunt binnen de school, waar hij dagelijks op terug kan vallen	✓	✓	✓	✓
Op onze school voert de mentor individuele gesprekken met de ll	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling indien nodig wekelijks doelgerichte gesprekken voeren op school over de doelen uit het OPP		✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling indien nodig wekelijks gesprekken voeren met een medewerker uit het ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
Op onze school worden de leerlingen, indien mogelijk, betrokken bij het opstellen van hun (leer)doelen in het OPP	✓	✓	✓	✓

1.2 Pedagogisch klimaat	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is een positief schoolklimaat voor de leerlingen: - er gelden positief geformuleerde gedragsregels - de leerling ontvangt feedback op concreet waarneembaar gedrag - positief gedrag van de leerling wordt benoemd en gestimuleerd door alle medewerkers - leerlingen worden door alle medewerkers direct aangesproken op hun (ongewenste) gedrag op school - docenten kennen hun leerlingen bij naam - waarin gezamenlijke afspraken zijn gemaakt over de aanpak van gedrag in de klas en in vrije situaties op school staan - dat periodiek getoetst wordt	✓	✓	✓	✓
Alle medewerkers van onze school geven signalen over leerlingen door aan de mentor van de leerling	✓	✓	✓	✓
Specifieke ondersteuningsbehoeften met bijbehorende handelingsadviezen van de leerlingen (met en zonder OPP) zijn bekend bij de betrokken docenten	✓	✓	✓	✓
Alle medewerkers van onze school geven zorgwekkende signalen over een leerling door aan de ondersteuningscoördinator/intern begeleider	✓	✓	✓	✓
Onze school handelt actief conform een anti-pestprotocol	✓	✓	✓	✓
Binnen onze school is een gedragscode opgesteld waarin vastgelegd is hoe we met elkaar om horen gaan	✓	✓	✓	✓
Een docent kan naast de gezamenlijke gedragsafspraken, maatwerk bieden voor individuele leerlingen	✓	✓	✓	✓
Op onze school vindt minstens twee keer per jaar leerling-/groepsbespreking plaats (buiten de rapportvergadering om)	✓	✓	✓	✓
Op onze school is er (les)aanbod voor leerlingen met problemen op het gebied van sociale vaardigheden	✓	✓	✓	✓
Binnen het onderwijsprogramma van onze school is er aandacht voor algemene dagelijkse vaardigheden		✓	✓	✓
Binnen het onderwijsprogramma van onze school is aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden die de leerling nodig heeft in wonen, werken, vrije tijd en burgerschap		✓	✓	✓

Op onze school is altijd toezicht in de klas, tijdens de pauze en overige vrije momenten		✓	✓	✓
Op onze school worden individuele afspraken gemaakt over de invulling van pauzes en vrije momenten als dit nodig is		✓	✓	✓
Op onze school kan de leerling ondersteuning krijgen om faalangst te verminderen of onder controle te krijgen	✓	✓	✓	✓
Indien afgesproken is er voor de leerling tijdelijk de mogelijkheid om de dag voor- en na te bespreken	✓	✓	✓	✓

	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
1.3 Controle van de schoolgang				
Onze school handelt actief conform een verzuimprotocol	✓	✓	✓	✓
Het verzuimprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd met de leerplichtambtenaar	✓	✓	✓	✓
Absenties worden elk lesuur geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (LVS)	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de absentieregistratie met regelmaat gecontroleerd op zorgwekkend/signaalverzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt bij afwezigheid van een leerling dezelfde dag met de ouders/verzorgers gebeld	✓	✓	✓	✓
Onze school signaleert zorgwekkend ziekteverzuim en treedt in gesprek met ouders/verzorgers wanneer dit voorkomt	✓	✓	✓	✓
De leerling wordt, moet toestemming van ouders/verzorgers, besproken in het kernteam/CVB zodra er sprake is van zorgwekkend ziekteverzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld bij vermoedens van ongeoorloofd verzuim	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling onderwijstijdverkorting/aangepast lesrooster krijgen indien nodig (en verantwoord kan worden naar de inspectie)	✓	✓	✓	✓

2) Aanpassing leersituatie

	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
2.1 Didactisch-klimaat				
De lessen op onze school hebben een vaste, voor de leerling inzichtelijke structuur	✓	✓	✓	✓
Op onze school ontvangen de leerlingen les in studievaardigheden	✓	✓		✓
Op onze school wordt begeleiding/begeleidingsprogramma's geboden op het gebied van zelfredzaamheid en zelfstandigheidsbevordering		✓	✓	✓
Leerlingen worden gecoacht op het gebied van werknemersvaardigheden wanneer zij stagelopen		✓	✓	✓

2.2 Ondersteuning bij huiswerk (afhankelijk van de uitstroombestemming)	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school kan de leerling dagelijks agendacontrole ontvangen		✓		✓
Op onze school kan de leerling wekelijks ondersteuning krijgen bij het gebruik van de agenda	✓	✓		✓
Op onze school kan de leerling wekelijks ondersteuning krijgen bij het plannen van het huiswerk	✓	✓		✓
Op onze school kan de mentor, indien afgesproken, contact met ouders onderhouden over het huiswerk	✓	✓		✓
De leerlingen kunnen hun huiswerk maken op school	✓	✓		✓
Op onze school is de opbouw en onderwerp van de les voor de leerling zichtbaar (op het bord)	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) wordt het huiswerk elke les genoteerd op het bord	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) heeft elke docent aandacht voor het gemaakte en geleerde huiswerk van de leerling	✓	✓		✓
Indien er sprake is van huiswerk (afhankelijk van uitstroombestemming) is het opgegeven huiswerk inzichtelijk voor ouders	✓	✓		✓

3) Aanpassingen lesmaterialen/lesinstructie

3.1 Instructie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er mogelijk tot verlengde instructie binnen de les	✓	✓	✓	✓
Op onze school is er de mogelijkheid tot herhaalde instructie	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen instructies visueel ondersteund worden	✓	✓	✓	✓

3.2 Leerachterstanden (achterstanden die niet correleren met cognitieve vaardigheden)	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is het mogelijk om kortdurende ondersteuning te krijgen bij het inhalen van leerachterstanden (buiten de les)	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen met een taalachterstand tijdelijk extra ondersteuning krijgen	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen met een achterstand in rekenen tijdelijk extra ondersteuning krijgen	✓	✓	✓	✓

3.3 Dyslexie/Dyscalculie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt in het eerste schooljaar een dyslexiescreening gedaan als er vermoedens van dyslexie zijn	✓			✓
Na screening en remedial teaching vindt mogelijk dyslexieonderzoek plaats op school	✓			✓
Op onze school heeft een leerling met een dyslexieverklaring recht op extra faciliteiten	✓	✓		✓
Onze school heeft een dyslexiebegeleider in dienst	✓			✓
Op onze school kunnen leerlingen met dyslexie (tijdelijk) extra ondersteuning krijgen	✓	✓		✓
Op onze school vindt screening plaats op dyscalculie/ernstige rekenproblemen als hier aanleiding toe is	✓			
Op onze school heeft een leerling met een dyscalculieverklaring/ernstige rekenproblemen recht op extra faciliteiten	✓	✓		
Op onze school kunnen leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen (kortdurende/tijdelijke) begeleiding krijgen	✓	✓		

3.4 Aanpassing lesprogramma	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school kan een leerling indien nodig aanpassingen krijgen in het lesprogramma zodat deze (meer) aansluit bij de ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

4) Aanpassing ruimtelijke omgeving

4.1 Overzichtelijke, prikkelarme omgeving	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school zijn de lokalen ordelijk ingericht	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn alle lokalen prikkelarm			✓	✓
Op onze school kan een leerling, indien afgesproken een vast werkplek krijgen.	✓	✓	✓	✓
Op onze school hangt in elk lokaal een klok en een time-timer		✓	✓	✓
Op onze school hebben leerlingen beperkt lokaalwisselingen			✓	✓
Op onze school hebben de leerlingen een vast groepslokaal		✓	✓	✓
Indien nodig heeft de leerling les in één lokaal op onze school			✓	✓
Op onze school kan de leerling werken in een afgeschermd werkplek (bv. autischot) in de klas			✓	✓
Op onze school kan de leerlingen werken in de klas met geluidswerende hulpmiddelen (bv. koptelefoon)		✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling incidenteel werken in een andere prikkelarme omgeving werken	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn er aparte ruimtes waar leerlingen die dat nodig hebben gedurende de pauzes en andere vrije momenten kunnen verblijven	✓	✓	✓	✓
Op onze school kunnen leerlingen indien nodig geplaatst worden in een klas waar extra aandacht is voor structuur en begeleiding			✓	✓

	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
4.2 Toegankelijkheid				
Onze school is rolstoeltoegankelijk	✓	✓	✓	✓
Op onze school kan een leerling gebruik maken van aangepast meubilair	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een invalidentoilet aanwezig		✓	✓	✓
Op onze school is een verzorgingsruimte aanwezig			✓	✓
Op onze school is er ruimte voor individuele therapie op school			✓	✓

5) Inzet expertise

	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
5.1 Inzet expertise				
Op onze school is een ondersteuningscoördinator/intern begeleider aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een leerlingbegeleider/counselor aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een vertrouwenspersoon aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een coach/begeleider voor docenten aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn onderwijsassistenten aanwezig			✓	
Op onze school is een orthopedagoog of (gz-)psycholoog aanwezig/beschikbaar	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een maatschappelijk werker/jeugdhulpverlener aanwezig	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een begeleider (dyslexie/dyscalculie) aanwezig/beschikbaar	✓	✓		✓
Op onze school is een stagecoördinator aanwezig		✓	✓	✓
Er is een logopedist verbonden aan onze school		✓	✓	
Wij kunnen een beroep doen op een jeugdverpleegkundige/schoolarts verbonden aan onze school	✓	✓	✓	✓
Er is een leerplechtambtenaar verbonden aan onze school	✓	✓	✓	✓
Wij kunnen een beroep doen op de wijkagent	✓	✓	✓	✓
Wij kunnen een beroep doen op een revalidatiearts			✓	✓

6) Ondersteuningsstructuur

	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
6.1 Deskundigheidbevordering				
Op onze school is er intervisie voor docenten	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt casuïstiek besproken onder begeleiding van een lid van het ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
De docenten van onze school beschikken over voldoende handvatten voor goed klassenmanagement	✓	✓	✓	✓
De docenten van onze school beschikken over voldoende handvatten hoe om te gaan met leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

6.3 Route inzet ondersteuning	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er een duidelijke route voor het bespreken van een leerling voor bespreking in het CVB (Commissie voor de Begeleiding VSO) of het ondersteuningsteam (regulier VO)	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de ondersteuningsvraag van de leerling tijdig en adequaat opgepakt door het CVB/ ondersteuningsteam	✓	✓	✓	✓
Op onze school bespreekt een lid van het ondersteuningsteam de uitkomsten van de besprekingen met ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn de uitkomsten van de besprekingen inzichtelijk voor alle betrokkenen op school	✓	✓	✓	✓
Op onze school is de voortgang van het ondersteuningstraject inzichtelijk voor alle betrokkenen, inclusief ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de voortgang van het ondersteuningstraject vastgelegd	✓	✓	✓	✓
De voortgang en ondersteuning van de leerling wordt minimaal twee keer per jaar besproken met ouders		✓	✓	✓
Op onze school wordt er minimaal jaarlijks gekeken of een leerling kan overstappen naar het regulier onderwijs		✓	✓	✓
6.2 Docentenondersteuning	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is coaching voor nieuwe docenten beschikbaar	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar op klassenmanagement	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar over communicatie/gespreksvoering	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar op het gebied groepsproces/groepsdynamica	✓	✓	✓	✓
Op onze school is coaching beschikbaar gericht op de aanpak van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	✓	✓	✓	✓

6.4 Verslaglegging en OPP	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt de ondersteuningsbehoefte van de leerling vastgelegd in het LVS	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt extra ondersteuning vastgelegd in een OPP	✓	✓	✓	✓
Op onze school weten alle betrokkenen rondom de leerling waar het OPP te vinden is	✓	✓	✓	✓

6.5 Beleid en organisatie	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school is er structureel aandacht voor het vergroten van deskundigheid van personeel	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn de taken van de mentor vastgelegd	✓	✓	✓	✓
Op onze school zijn de taken van de ondersteuningscoördinator/intern begeleider vastgelegd en worden jaarlijks geëvalueerd	✓	✓	✓	✓
De ondersteuningsstructuur van de school is vastgelegd en inzichtelijk voor medewerkers en ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school kent eenieder het schoolondersteuningsprofiel	✓	✓	✓	✓
Het schoolondersteuningsprofiel is toegankelijk voor iedereen	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een dyslexieprotocol	✓			✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een dyscalculieprotocol	✓			✓
Op onze school wordt gewerkt volgens een protocol medische handeling	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt conform vastgestelde privacyreglementen	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt gewerkt volgens de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	✓	✓	✓	✓
Op onze school is een schoolveiligheidsplan aanwezig en inzichtelijk voor iedereen	✓	✓	✓	✓

7) Samenwerking deskundigen

7.1 Samenwerkingsrelatie met ouders	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Op onze school wordt het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) in samenspraak met ouders en leerling opgesteld	✓	✓	✓	✓
Op onze school wordt de inzet van ondersteuning in overleg met ouders bepaald	✓	✓	✓	✓
Op onze school bespreekt mentor en/of de ondersteuningscoördinator/intern begeleider zorgen met ouders	✓	✓	✓	✓
Op onze school informeert de mentor ouders over zorgwekkende signalen van de leerling	✓	✓	✓	✓
Op onze school consulteert de mentor ouders of zij dezelfde signalen zien	✓	✓	✓	✓
Op onze school informeert de mentor ouders over positieve ontwikkelingen van de leerling	✓	✓	✓	✓

7.2 Samenwerkingsrelatie met externe betrokkenen	Regulier	PRO	Cl. 3	Cl. 4
Er is regelmatig contact tussen school en de betrokken hulpverlening van de leerling	✓	✓	✓	✓
Er wordt multidisciplinair overleg met externe betrokken georganiseerd	✓	✓	✓	✓
De ondersteuning op onze school wordt afgestemd met de externe hulpverlening (gezamenlijke doelen)	✓	✓	✓	✓
Er wordt veelvuldig samengewerkt met partners die Arbeid en dagbesteding verzorgen		✓	✓	✓
Er is ondersteuning aan ouders op de leefgebieden werk, wonen, vrije tijd, burgerschap (aanvraag uitkering, loonwaardemeting e.d.)		✓	✓	✓
Er is kennis van de sociale kaart	✓	✓	✓	✓
Er is kennis op het gebied van (beschermde) vrijetijdsbesteding		✓	✓	✓

3.2 Extra ondersteuning

Het onderscheid in basis- en extra ondersteuning valt in het praktijkonderwijs niet eenvoudig te maken. Het is een integraal aanbod aan ondersteuning dat mogelijk is op basis van de huidige totaalbekostiging.

Naast de basisondersteuning wordt indien nodig extra ondersteuning geboden. De lijst is niet volledig, er kan, afhankelijk van de extra ondersteuningsvraag, maatwerk worden geleverd.

- Sociale en communicatieve vaardigheden.
 1. De interviewgroep voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven bij het spreken en luisteren in dagelijkse situaties.
 2. Specifieke woordenschattraining boven op de woordenschattraining in de groep.
 3. Logopedie en gespreksvaardigheden (sociale vaardigheden) in de stage-situatie.
- Motorische Remedial Teaching.

Eerstejaars leerlingen worden specifiek en tijdens de eerste periode in de lessen bewegingsonderwijs gescreend op hun motorische vaardigheid. Hieruit kan volgen dat MRT noodzakelijk is.

De MRT kent twee vormen:

 1. Gericht op het vergroten van de motorische vaardigheden.
 2. Gericht op het verbeteren van de sociale vaardigheden.
- Intensieve stagebegeleiding.

Elke leerling wordt minimaal één keer per twee weken bezocht op de stageplek na een aanlooperperiode, waarin dit wekelijks kan zijn. Er zijn leerlingen die erbij gebaat zijn dat de wekelijkse begeleiding zich voortzet en die aanvullende terugkoppeling vraagt met de thuisomgeving en aanvullende terugkoppeling op school. Bij hen spreken we van intensieve stagebegeleiding.
- Weerbaarheidstraining.

Voor leerlingen voor wie de sociale vaardigheidstraining in de groep onvoldoende perspectief biedt op voldoende weerbaarheid in situaties met anderen, waardoor zij risico lopen in het dagelijks contact met anderen.
- Schoolmaatschappelijk werk (SMW).

SMW behoort inmiddels tot de basisondersteuning; o.a. spreekuur, gesprekken, intern zorgteam. SMW wordt echter ook ingezet als extra ondersteuning bij leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die neigt de reguliere ondersteuning te overstijgen of deze overstijgt.
- Meidengroep.

Meisjes kunnen indien gewenst deelnemen aan de 'Meidengroep'. De meisjes krijgen een zestal lessen aangeboden waarin thema's aan de orde komen die met vriendschappen, relaties en seksualiteit te maken hebben. We zoomen daarbij sterk in op grenzen en wensen. Een 'Jongensgroep' is in ontwikkeling.
- Huiswerkbegeleiding. Met de mogelijkheid huiswerk te maken na schooltijd.
- Cool055. Betreft een pilot met betrekking tot 'gezonde leefstijl' in samenwerking met o.a. een fysiotherapeut, diëtist en een orthopedagoog vanuit het CJG.
- Naschools aanbod bewegingsonderwijs. Sporten onder begeleiding van een docent voor leerlingen die daar belangstelling voor hebben.
- NT2 lessen.

3.3 Symbiose arrangementen

Met het mbo heeft de Praktijkschool Apeldoorn overeenkomsten om leerlingen de kans te bieden zich praktisch te scholen in een beroepsrichting op entreeniveau. Leerlingen volgen één dag in de week de cursus, terwijl onze school zorgdraagt voor de daarbij passende stage, de begeleiding van de stage, de begeleiding van het bij de cursus behorende huiswerk en het overige onderwijs binnen de domeinen werken, wonen, vrije tijd en burgerschap van het praktijkonderwijs.

Het contractonderwijs met het mbo wordt uitgevoerd in samenwerking met alle scholen voor praktijkonderwijs in de Stedendriehoek.

De Praktijkschool Apeldoorn verzorgt op dit moment zelf de opleidingen horeca-assistent, assistent bakker en assistent verkoop en retail.

In samenwerking met het Nederlands Instituut voor Lastechniek (NIL) kunnen leerlingen diploma's halen voor verschillende lastechnieken.

Als bij de opleidingen plaats is naast de eigen leerlingen, kunnen leerlingen van andere scholen voor praktijkonderwijs of het vso hier gebruik van maken op basis van de hierboven genoemde samenwerking.

Leerlingen van de Onderwijsspecialisten (vso cluster 3) kunnen op individuele basis deelnemen aan praktijkcursussen binnen de Praktijkschool Apeldoorn om hen een kwalificatie te laten behalen die beroepsvaardigheden in een richting aantoont.

Er zijn samenwerkingstrajecten mogelijk voor leerlingen uit een vso-school die qua cognitieve capaciteiten en leerachterstanden passen binnen de range van het praktijkonderwijs.

Er zijn samenwerkingstrajecten mogelijk met het vmbo in arrangementen waarbij vmbo-leerlingen door het praktijkonderwijs worden begeleid, bijvoorbeeld in een stage, en er zijn arrangementen waarbij praktijkschoolleerlingen deel kunnen nemen aan lessen bij het vmbo in een vakgebied.

3.4 Onderwijsondersteuningsstructuur

In de opdracht van de school ligt besloten dat alle leerlingen vragen om ondersteuning die passend is bij kinderen met beperkte cognitieve capaciteiten. Alle leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectief plan (OPP). Het didactisch en pedagogisch handelen van de school leidt tot een uitstroom die beantwoordt aan de opdracht van het praktijkonderwijs; toeleiding naar werk of werk en leren en een zoveel mogelijk volwaardige deelname aan de maatschappij.

De ondersteuningsstructuur omvat alle leerlingen van de school. De spil van de ondersteuning van de leerlingen is de groepsleraar. Bij leerlingen die met hun ondersteuningsvraag de (extra) ondersteuning van de school overstijgen, spreken wij van extra ondersteuning buiten onze context van het praktijkonderwijs.

Het intern zorgoverleg (ASK) en de groepsleraar stellen samen vast om welke leerlingen het gaat en wat eventuele maatregelen kunnen zijn binnen en buiten de school. Bij complexe ondersteuningsbehoeften betrekken we het kernteam met daarin leerplicht, de jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en vanuit school de orthopedagoog, de adjunct-directeur en, vanzelfsprekend, de groepsleraar. Uiteraard stemmen we af met de externe hulpverlening of deskundigen, zeker waar er mogelijkheden zijn om aanpassingen in het onderwijs te doen.

Een bijzondere, noodzakelijke, positie binnen de ondersteuningsstructuur is ingeruimd voor de samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk van MEE Veluwe. De gemeente Apeldoorn bekostigt deze inzet. Zie ook 3.2 Extra ondersteuning.

De school streeft er naar het niveau van haar basisinterventies zo hoog mogelijk te realiseren en daarmee uitval of verwijzing te minimaliseren. Dat streven heeft geleid tot een onderwijsconcept, waarin de individuele leerroute van de leerlingen maximaal tot wasdom kan komen op grond van interesse in en een keuze voor het leren van de noodzakelijke basisvaardigheden en het volgen van een beroepsgericht traject. Het individueel ontwikkelingsplan (IOP) van de leerling is het middel, van waaruit het onderwijs rond elke leerling wordt georganiseerd op het niveau van de leerling, zijn onderwijsgegenden en de ouders. Deze basisstructuur van ons onderwijs is de funderende ondersteuning voor de leerlingen. De sociale samenhang door groepsvorming is daarbij geborgd, doordat de leerling bij een groep leerlingen hoort, ingedeeld naar aanleiding van de fase van de leerling en onder de verantwoordelijkheid van een vaste groepsleraar.

4. Ambities

Algemeen

Dat moeilijk lerende jongeren recht op passend onderwijs hebben, is een vanzelfsprekendheid.

De school is oplossingsgericht, handelingsgericht en gericht op samenwerking. De koers is consistent in het doorontwikkelen van het organiseren van het onderwijs beantwoordend aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de moeilijk lerende jongere. Naast ondersteuning op het gebied van onderwijs is er bij leerlingen, in meer of mindere mate, behoefte aan ondersteuning op sociaal en/of emotioneel gebied. De jaarlijks geactualiseerde 'ontwikkeljaaragenda' gebaseerd op het schoolplan van de school geeft uiting aan ons continue proces van kwaliteitsverbetering.

Betere afstemming met jeugdhulpverlening

Een punt van zorg, ook genoemd is het voorgaande SOP, blijft het verbeteren van de afstemming met de hulpverlening rond ons onderwijs. Wij zijn vaak de vindplaats van problematiek van leerlingen die het onderwijs overstijgt. We blijven merken dat de jeugdhulpverlening daar nog steeds niet vanzelfsprekend gebruik van maakt. De hulpverlening is vaak wel bereid tot samenwerken, maar het is meestal de school die de samenwerking initieert, organiseert en zorgt voor het behoud van de samenwerking. De wens is dat betrokken hulpverlening uit zichzelf initiatieven neemt naar het onderwijs en de regie daarin vasthoudt. Op deze manier kunnen de pro-scholen zich blijven richten op hun kerntaak: leerlingen scholen in de domeinen werken, wonen, burgerschap en vrije tijd.

Monitoren twijfelleerlingen pro/ vmbo-bb en pro/vso

Vmbo: voortdurend wordt bekeken of een leerling voldoende wordt uitgedaagd en of de juiste lesstof wordt aangeboden. Leerlingen krijgen daarom regelmatig vmbo-lesstof aangeboden en ook wordt bekeken of doorstroom naar het vmbo mogelijk is. Dit proces dient geborgd te worden in de leerlingbespreking en IOP/OPP.

Vso: daarnaast zijn er leerlingen binnen onze school waarvan gedrag of persoonskenmerken maken dat er soms al bij de (speciale) basisschool twijfel is over het juiste advies. Deze leerlingen worden toegelaten na een zorgvuldige procedure. Er is, in overleg met ouders, ook samenwerking met scholen voor voortgezet speciaal onderwijs mogelijk. Het afwegen of het praktijkonderwijs de goede aanpak kan (blijven) bieden of dat verwijzing noodzakelijk is zal ook geborgd moeten worden in de leerlingbespreking en IOP/OPP. Eén van de doelen in het kader van zicht op ontwikkeling en begeleiding uit het schoolplan is; het maken van een jaarlijkse analyse van de leerlingen die wij verwijzen (tussentijdse uitstroom) om daaruit lering te trekken voor ons onderwijs.

Samenhang met het schoolplan

In 2021 is een nieuw schoolplan opgesteld waarin een aantal ontwikkel- en verbeterpunten zijn opgenomen die raakvlakken hebben met het SOP van de school:

Ondersteuningstructuur

Het optimaliseren van de ondersteuningsstructuur inclusief handelingsgericht werken.

Gesprekkencyclus voor leerlingen

Naar aanleiding een analyse van de huidige gesprekkencyclus met onze leerlingen willen we deze cyclus verbeteren en borgen. Dit geldt onder andere voor de werkwijze rondom coachingsgesprekken.

IOP/OPP

Een volledige update van het IOP, inclusief de onderdelen van het OPP en werkprocessen gekoppeld aan het IOP.

